

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๗/๓๓๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๙๖๘๕
วันที่ 21 ส.ค. ๒๕๕๙

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ ทราบ
เรื่องที่.....

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๕๖๑

ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

จดเข้าวาระ 21 ส.ค. 2559

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วนกรณีผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเรียนว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ โดยอนุญาตให้ทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสมเพื่อร่วมกันบริหารจัดการที่ดิน รวมทั้งการส่งเสริมการประกอบอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่ โดยมีลักษณะการแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างรัฐกับราษฎร นั้น การจัดที่ดินให้แก่ชุมชนดังกล่าวเป็นการนำที่ดินของรัฐที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาและกันพื้นที่ดังกล่าวออกมาเพื่อดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล เมื่อพิจารณาประเภทที่ดินที่ได้ดำเนินการตามพื้นที่เป้าหมาย ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งสองระยะแล้วเป็นการนำที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตปฏิรูปที่ดินที่อยู่ภายใต้การดำเนินการตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ มาดำเนินการสำหรับในการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่สาธารณประโยชน์ และพื้นที่ป่าชายเลน มาดำเนินการ จึงมีประเด็นต้องพิจารณาว่า แนวทางการดำเนินการจัดที่ดินให้ชุมชนในที่ดินสาธารณประโยชน์ และเขตป่าชายเลน ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่

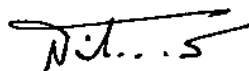
กรณีพื้นที่สาธารณประโยชน์ เมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายที่ดิน มีบทบัญญัติกำหนดห้ามมิให้บุคคลใดเข้าไปยึดถือหรือครอบครองที่ดินของรัฐ โดยมีได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๙ และเมื่อได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปี ตามมาตรา ๙/๑ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการออกใบอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐได้ตามที่คณะกรรมการพิจารณาเพื่ออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐมีมติอนุญาตตามข้อ ๘ และข้อ ๙ ตลอดจน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ออกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๐๙/๒๕๓๘ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๘ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตท้องที่จังหวัดสำหรับการอนุญาต ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายมีอำนาจในการดำเนินการออกใบอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐที่เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ได้

กรณีพื้นที่ป่าชายเลน ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่า เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งมีบทบัญญัติกำหนดให้อำนาจแก่อธิบดีกรมป่าไม้ โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ตามมาตรา ๑๖ และให้อำนาจแก่อธิบดีในการอนุญาตให้บุคคลทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในป่าสงวนแห่งชาติซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นป่าเสื่อมโทรมได้ตามมาตรา ๑๖ ทวิ และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งมีบทบัญญัติกำหนดห้ามมิให้ผู้ใดก่อสร้าง แผ้วถางหรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือหรือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่จะกระทำภายในเขตที่ได้จำแนกไว้เป็นประเภทเกษตรกรรมและรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือโดยได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมป่าไม้ตามมาตรา ๕๔ ประกอบกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามมาตรา ๑๙ กำหนดให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในกรณีที่พื้นที่ป่าชายเลนหรือป่าชายเลนอนุรักษ์อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่า ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งสามารถดำเนินการได้

คณะรัฐมนตรีจึงสามารถพิจารณาอนุมัติหลักการการจัดการที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่สาธารณประโยชน์ และพื้นที่ป่าชายเลน ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่า ได้
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ฝ่ายกฎหมายที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และการเกษตร
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๓๙๐๐ ต่อ ๒๓๐๙ (นางสาวฤทัย)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๐๒๘๗
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th